

Konferencja Evidence Based Dentistry Champions – Chicago 2014

Lidia Jamróz-Wilkońska i Wojciech Wilkoński

W dniach 9-10 maja br. w siedzibie Amerykańskiego Towarzystwa Stomatologicznego (American Dental Association, ADA) w Chicago odbyła się konferencja Evidence Based Dentistry Champions. Przyświecającą konferencji ideą było promowanie stomatologii opartej na dowodach naukowych (EBD) w środowi-

sku nauczycieli akademickich i lekarzy ogólnie praktykujących stomatologię. Organizacją konferencji zajęła się specjalnie utworzona komórka American Dental Association, której celem jest promowanie nauczania według zasad EBD. Tematyka konferencji dotyczyła problemu właściwych źródeł pozyskiwania wiedzy.

W pierwszym dniu konferencji zorganizowano warsztaty praktyczne z analizy badań z udziałem wybitnych specjalistów z zakresu nauczania biostatystyki, EBD oraz uczonych tworzących grupę Cochrane (organizacja zajmująca się analizą badań w różnych dziedzinach medycyny pod kątem ich wiarygodności oraz opracowująca wiarygodne podsumowania wytycznych w postępowaniu klinicznym, np. opracowania dotyczące zastosowania amalgamatów, laków szczelinowych), a także lekarzy praktyków. Na zaproszenie organizatora Polskę reprezentowała dr n. med. Lidia Jamróz-Wilkońska (ryc. 1).

W wystąpieniu w trakcie konferencji profesor *Robert Weyant* z Uniwersytetu w Pittsburghu podkreślił rolę czasopism specjalistycznych oraz internetowych baz danych w nauczaniu podyplomowym lekarzy dentystów. Pewny-

Ryc. 1. Grupa uczestników z Europy – trzecia od lewej dr Lidia Jamróz-Wilkońska.

mi źródłami informacji są czasopisma, które znajdują się na liście MNiSW (Polska) i IF (świat), a także takie bazy danych, jak: Medline, PubMed, EMBASE, PASCAL, NHS. Należy czytać prace, które podlegają recenzji, gdyż zapobiega to przedostawaniu się do publicznej wiadomości treści lobbowanych przez duże koncerny.

Drugi dzień konferencji był poświęcony seminariom o różnej tematyce, np. nauczaniu medycyny na podstawie opisów przypadków. Zwrócono uwagę na fakt, iż lekarze nie powinni się uczyć postępowania klinicznego, bazując wyłącznie na czytaniu opisów przypadków, gdyż jest to rodzaj publikacji o niskiej wartości naukowej. Wyjątkiem od tej reguły są opisy przypadków niezwyklej, które dotyczą rzadko spotykanych schorzeń.

W najbliższym czasie planuje się nauczanie stomatologii opartej na dowodach naukowych w szkołach medycznych i na uniwersytetach medycznych na całym świecie.

Obecnie eksperymentalnie zajęcia z EBD są już prowadzone w ramach zajęć obowiązkowych na Uniwersytecie w Pittsburghu i Loma Linda w Kalifornii.

Zalecenia wynikające z EBD stanowią fundamenty wytycznych w leczeniu pacjentów – EBD nie opiera się na doświadczeniu zawodowym i na opisach przypadków tylko na wiarygodnych dowodach naukowych. Istnieją trzy podstawowe zasady stomatologii oparte na dowodach naukowych: decyzje kliniczne powinny być podejmowane na podstawie systematycznych podsumowań dostępnych danych naukowych, należy korzystać tylko z wiarygodnych źródeł wiedzy, a same dane naukowe nie wystarczą do podjęcia decyzji klinicznych – powinny być one przeanalizowane pod względem korzyści, ryzyka, kosztów i uwzględnić system wartości pacjenta (1, 2, 3). Hierarchię wartości prac przeglądowych przedstawia tzw. piramida wartości naukowej (ryc. 2).

Ryc. 2. Piramida wiarygodności naukowej publikacji.

Organizator spotkania zadbał o to, aby konferencja oprócz wykładów autorytetów stomatologicznych stała się otwartym panelem dyskusyjnym, który umożliwił wymianę poglądów i poszerzenie horyzontów uczestników.

PIŚMIENNICTWO

1. Guyatt G.H.: Evidence-based medicine. ACP J. Club (Annals of International Medicine), 1991, 114, Suppl. 2, A-16.
2. Guyatt G.H., Rennie D.: Users' guides to the medical literature. JAMA, 1993, 270, 2096-2097.
3. DiCenso A., Guyatt G.H., Ciliska D.: Evidence-based nursing: a guide to clinical practice, Elsevier Mosby, St. Louis, MO, 2005.